

18 พ.ย. 2537

ผลของการสนับสนุนภายในกลุ่มของมารดาที่มีผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว
ต่อความวิตกกังวล และพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดา

THE EFFECTS OF GROUP SUPPORT ON ANXIETY AND CARE BEHAVIOR IN
MOTHERS WITH LEUKEMIC CHILDREN

ชื่อ : ประติษฐา
ชื่อ : สีนสว่าง
ชื่อ : ประติษฐา สีนสว่าง

ประติษฐา สีนสว่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2538

ISBN 974-588-041-8

สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

34426

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการสนับสนุนภายในกลุ่มของมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง
 เม็ดเลือดขาวต่อความวิตกกังวล และพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดา
 ผู้วิจัย ประดิษฐา สิ้นสว่าง
 ปรึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พรศรี ศรีอัญญาพร วท.บ., ค.ม.

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล วท.บ., M.S., Ph.D.

วินัย สุวัตถิ พ.บ., Ph.D.

วันที่สำเร็จการศึกษา 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

โรคมะเร็งเป็นโรคที่คุกคามต่อชีวิต มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลันพบมากที่สุดใ
 ผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง ปัจจุบันผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวจะได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด
 ซึ่งนับเป็นการรักษาที่มีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะในผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวในเด็กหายขาด
 จากโรค หรืออยู่ในระยะโรคสงบติดต่อกันนาน 5 ปี ประมาณร้อยละ 65-70 อย่างไรก็ตาม เมื่อ
 มารดาผู้ป่วยเด็กทราบว่า บุตรของตนเป็นโรคมะเร็ง ทำให้เกิดความวิตกกังวล กลัวว่าบุตรจะ
 เสียชีวิต วิตกกังวลเกี่ยวกับการรักษา นอกจากนี้ การรักษาด้วยยาเคมีบำบัด ซึ่งทำให้ผู้ป่วยเกิด
 อาการข้างเคียงจากยาเคมีบำบัด ทำให้มารดามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการดูแลบุตร การวิจัย
 ครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสนับสนุนภายในกลุ่มของมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง
 เม็ดเลือดขาวต่อความวิตกกังวล และพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดา เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง
 กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่พาบุตรมารับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด
 ที่หน่วยโลหิตวิทยา ตึกกุมาร 1 ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 16 คน
 แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการเข้าร่วมการสนับสนุน
 ภายในกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลรักษาตามปกติจากบุคลากรทีมสุขภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล
 2 ครั้ง คือ ก่อนการศึกษา และหลังการศึกษา โดยแบบสอบถามความวิตกกังวลของสปิลเบอร์เกอร์

แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลบุตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยใช้คะแนนก่อนการศึกษาเป็นตัวแปรร่วม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. มารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่เข้าร่วมการสนับสนุนภายในกลุ่มมีพฤติกรรมดูแลบุตรดีกว่ามารดาที่ไม่ได้เข้าร่วมการสนับสนุนภายในกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)

2. มารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่เข้าร่วมการสนับสนุนภายในกลุ่มมีความวิตกกังวลน้อยกว่ามารดาที่ไม่ได้เข้าร่วมการสนับสนุนภายในกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้ เสนอแนะว่า พยาบาลจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการปรับระดับประคองด้านจิตใจ และการให้ความรู้ที่ถูกต้อง โดยการจัดให้มารดาผู้ป่วยเด็กได้เข้าร่วมการสนับสนุนภายในกลุ่ม เพื่อช่วยให้มารดาที่มีความวิตกกังวลลดลง และมีพฤติกรรมในการดูแลบุตรดีขึ้น การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาในมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งอื่นๆ ที่ได้รับยาเคมีบำบัด และระชะการรักษาต่างกัน

Thesis Title   The Effects of Group Support on Anxiety and Care
                                 Behavior in Mothers with Leukemic Children

Name   Praditha Sinswang

Degree   Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Pornsri Sriussadaporn	B.Sc., M.Ed.
Kobkul Phancharoenworakul	B.Sc., M.S., Ph.D.
Vinai Suvatte	M.D., Ph.D.

Date of Graduation   7 February B.E.2538 (1995)

ABSTRACT

Cancer is the life-threatening disease. Acute leukemia is the most common malignancy in children. At present, leukemic children especially in acute lymphoblastic leukemia can be cured with effective chemotherapy in approximately 65-70 percent of cases. However, when the mothers know that their children have acute leukemia, the majority of them are afraid of dying child and become anxiety throughout the courses of treatment. In addition, during treatment leukemic children have suffered from the side effects of chemotherapy which further aggravates more fear and anxiety to their mothers. Thus, the objective of this study was to investigate the effects of group support on anxiety and care behavior in mothers with leukemic children. The study was designed as quasi experimental research. The population sample was composed of 16 mothers of leukemic children who were diagnosed as

acute lymphoblastic leukemia and were treated at Hematology unit, Department of Pediatrics, Siriraj Hospital. The sample was divided into 2 groups; the first eight mothers were assigned as control group and the next eight mothers were assigned as experimental group. The experimental group participated in the group support conducted by the researcher while the control group received the routine care and advice from the health team. Data were collected by interviewing care behavior and anxiety of the mothers two times as pre-test and post-test. Statistics used in the data analysis was ANCOVA by using pre-test scores as covariate.

The results were as follows.

1. The Caring behavior score of the mothers with leukemic children in the experimental group was statistically higher than that of the control group. ($p < .001$)
2. The anxiety score of the mothers with leukemic children in the experimental group was statistically lower than that of the control group. ($p < .05$)

Based on the results of this study, it is recommended that the health team caring for leukemic children should be aware of the importance of providing group support for the mothers with leukemic children. Support group can reduce anxiety and improve care behavior of the mothers. Further study should be conducted in the mothers with children suffering from other cancers who are treated with various schemes of chemotherapy.